

רע"פ 8087/14 - נדים אנגנאץ נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון
רע"פ 8087/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: נדים אנגנאץ

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 20.10.2014, בע"פ 53015-07-14, שניתן על-ידי כב' השופטים: ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא - סג"נ; ר' בן-יוסף

המבקש: בעצמו

החלטה

1. לפניי בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטים ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא - סג"נ; ר' בן-יוסף), בע"פ 53015-07-14, מיום 20.10.2014, אשר בגדרו נדחה ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופט ע' דרויאן), בת"פ 1089-03-14, מיום 15.7.2014.

בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הוגשה על-ידי המבקש בקשה למינוי סנגור. לאחר קבלת תגובה מטעם הסנגוריה הציבורית, נדחתה בקשה זו, בהחלטתו של כב' הרשם ג' לובינסקי, מיום 4.12.2014.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום, ובו נטען כי בשעות הלילה המאוחרות של יום 24.2.2014, התפרץ המבקש לדירת מגורים, וגנב ממנה חפצי ערך, לרבות טלפון סלולארי, מחשב נייד, וכן תיק שחור (להלן: התיק). בסמוך לשעה 20:00 באותו יום, הגיע המבקש למקום שבו הוסתר התיק. שוטרים שהמתינו במקום, קראו למבקש לעצור, אך הוא ניסה להימלט. במועד זה, וכן ביום 4.2.2014, שהה המבקש בישראל שלא כדין. בגין מעשים אלה, יוחסו למבקש העבירות הבאות: התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע עבירה, לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); גניבה, לפי סעיף 384 לחוק העונשין; הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין; החזקת נכס החשוד כגנוב, לפי סעיף 413 לחוק העונשין; ושתי עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.

3. בהכרעת דין, מיום 15.7.2014, הרשיע בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופט ע' דרויאן) את המבקש, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. בגרסה שמסר המבקש לאחר מעצרו, הוא סיפר שמצא את התיק במקרה (להלן: הגרסה הראשונה). בעדותו של המבקש בבית המשפט, הוא מסר גרסה אחרת, לפיה פלוני התקשר אליו וביקש ממנו לאסוף את התיק הגנוב (להלן: הגרסה השנייה). המבקש לא מסר פרטים כלשהם אודות האדם שהתקשר אליו, לטענתו. בהתאם לגרסאות אלה, התמקדה המחלוקת בין הצדדים, בשאלה האם ניתן להרשיע את המבקש בהתפרצות ובגניבה. בית משפט השלום קבע, כי החזקתו של המבקש ברכוש הגנוב, יוצרת חזקה עובדתית, הניתנת לסתירה, כי המבקש הוא שגנב את הרכוש. נוכח החוסרים והסתירות בגרסאותיו של המבקש, והתנהגותו כאשר ניגש לתיק המוסתר, בית המשפט לא נתן אמון בגרסאותיו של המבקש, ולפיכך, נקבע בהכרעת הדין, כי המבקש פרץ לדירת המגורים, כאמור בכתב האישום.

4. בגזר דין, מיום 15.7.2014, שקל בית המשפט לקולה, את העובדה שהמבקש הוא תושב השטחים, אשר סייע בעבר לרשויות המדינה, ואת הקשיים הנובעים מכך, וכן התחשב בית המשפט בהודאתו החלקית של המבקש בכתב האישום. מאידך גיסא, נזקף לחובתו של המבקש עבר פלילי "מכביד מאד". בשים לב למכלול השיקולים, השית בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 20 חודשי מאסר, לריצוי בפועל; הפעלת עונשי מאסר על תנאי, שהיו תלויים ועומדים נגד המבקש, למשך 12 חודשים, ובסך הכל 32 חודשי מאסר, לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו של המבקש. בנוסף, הושתו על המבקש 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך שנתיים, לבל יעבור עבירה מן העבירות בהן הורשע או עבירת רכוש אחרת, למעט עבירה של החזקת נכס חשוד כגנוב, ועבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו; וכן 3 חודשי מאסר על תנאי, למשך שנתיים, לבל יעבור המבקש עבירה של החזקת נכס חשוד כגנוב, או עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

5. ערעורו של המבקש על הכרעת הדין ועל גזר הדין, נדחה על-ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטים: ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא - סג"ן; ר' בן-יוסף), בפסק דין מיום 20.10.2014. בית המשפט המחוזי קבע, כי אין ממש בערעור, שכן בנסיבות העניין קמה "החזקה התכופה", אשר עומדת לחובתו של המבקש, בעוד שלגרסאותיו בנוגע למציאת התיק אין כל היתכנות. לעניין גזר הדין, נקבע כי העונש שהושת על המבקש הוא עונש ראוי, אשר עולה בקנה אחד עם עובדות המקרה הקונקרטי ועם הפסיקה במקרים דומים. צוין, כי נסיבותיו האישיות של המבקש, "אין יכולות להוות תעודת חסינות כנגד ענישה", כאשר המבקש שב ומבצע עבירות, פעם אחר פעם.

הבקשה לרשות ערעור

6. המבקש טען, כי הרשעתו מבוססת על שגגה בעניין משמעותה של החזקה התכופה. נטען, כי את האפשרות להפריך את החזקה התכופה, יש לבחון לאור היתכנותו של ההסבר החלופי להימצאות הרכוש הגנוב בידי הנאשם, במנותק משאלת מהימנותו של הנאשם. עוד טען המבקש, כי אין בנמצא ראיות אובייקטיביות אשר מקשרות אותו לביצוע העבירה, כגון טביעות אצבעות, ולא נמצאו ברשותו כפפות או כלי פריצה. טענה נוספת בפיו של המבקש, היא כי הארנק של המתלונן, שנגנב מן הדירה, לא נמצא בתיק, ובנסיבות אלה, קיימת אפשרות ממשית כי אדם אחר הוא אשר ביצע את הפריצה לדירה, והמבקש חושש להפליל אותו. נטען, כי אפשרות זו, מתאימה גם לגרסה שנמסרה על-ידי המבקש, במסגרת עדותו בבית המשפט. המבקש השיג גם על העונש שהושת עליו, ולטענתו, בית משפט השלום לא נתן את המשקל הראוי למצבו האישי ולנסיבות חייו העגומות.

דיון והכרעה

7. לאחר עיון בבקשה לרשות ערעור ובנספחיה, אין בידי להיעתר לבקשה. עניינו של המבקש נדון בפני שתי ערכאות, ובנסיבות המקרה אין מקום לדון בעניינו פעם נוספת, בבית משפט זה. לא מצאתי כי מתעורר חשש לעיוות דין כלפי המבקש, והבקשה שלפניי איננה חורגת מעניינו הפרטי, באופן אשר עשוי להצדיק מתן רשות לערעור "בגלגול שלישי". בנסיבות אלה, דין הבקשה להידחות (רע"פ 6005/14 שאוליאן נ' הוועדה המקומית לתכנון ובניה – ת"א-יפו 10.12.2014); רע"פ 7940/14 סבן יעקב - ציוד לבנין בע"מ נ' מדינת ישראל (8.12.2014); רע"פ 8275/14 אבו לבן נ' מדינת ישראל (7.12.2014).

8. למעלה מן הצורך, ייאמר בקצרה, כי גם לגופו של עניין, טענותיו של המבקש דינן להידחות. לחובתו של המבקש, עומדת "החזקה התכופה":

"החזקה התכופה היא חזקה עובדתית המבוססת על ניסיון החיים. על-פיה, אדם שנמצאים ברשותו טובין גנובים זמן קצר לאחר שנגנבו (היינו, בתכוף לאחר הגניבה) יוחזק כמי שגנב אותם או למצער קיבל אותם לרשותו בידועו שהם גנובים. זוהי חזקה הניתנת לסתירה, ונבחנת בהתאם למכלול נסיבות העניין. הנאשם יכול להפריכה על-ידי הצעת הסברים חלופיים להימצאותם של הטובין הגנובים בידיו [...] יתרה מכך, גם מקום בו קמה החזקה התכופה, והנאשם לא הצליח לסתור אותה, אין הדבר מחייב את בית המשפט להרשיע את הנאשם, והוא יעשה כן רק כאשר השתכנע כי הוסר כל ספק סביר בנוגע לכך שהנאשם אכן ביצע את העבירה שיוחסה לו" (ע"פ 8584/13 שטארה נ' מדינת ישראל, בפסקה 22 לפסק-דינה של השופטת ד' ברק-ארז (30.6.2014))

בנידון דין, נצפה המבקש כאשר הוא ניגש ישירות למקום המסתור של התיק, באותו יום שבו בוצעה הגניבה. המבקש נטל את התיק לידי, וניסה להימלט כאשר קראו לו השוטרים לעצור. המבקש נתן הסברים למעשיו, במסגרת שתי הגרסאות הסותרות והחלקיות שנמסרו על-ידו, אך גרסאות אלה לא זכו לאמון, והן גם אינן מתיישבות עם חומר הראיות. בנסיבות אלה, לא מצאו הערכאות הקודמות ספק סביר בדבר אשמתו של המבקש בביצוע ההתפרצות והגניבה. מסקנה זו מקובלת עליו, ואינני רואה כל עילה להתערבות בקביעותיה העובדתיות של הערכאה הדיונית, בפרט נוכח הכלל אשר לפיו ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בכגון דא (ראו, בהקשר זה, רע"פ 8275/14 אבו לבן נ' מדינת ישראל (7.12.2014); רע"פ 5266/14 פלוני נ' מדינת ישראל (5.8.2014); רע"פ 5205/14 סלמה נ' מדינת ישראל (3.8.2014)).

9. אשר לעונש שהושת על המבקש, הלכה היא, כי השגה על מידת העונש איננה מצדיקה את עריכתו של דיון "בגלגול שלישי", למעט במקרים חריגים בהם העונש סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה המקובלת והראויה במקרים דומים (רע"פ 7584/14 אבו שוקור נ' מדינת ישראל (2.12.2014); רע"פ 7641/14 אלטורי נ' מדינת ישראל (30.11.2014); רע"פ 7413/14 דוד נ' מדינת ישראל (17.11.2014)). עניינו של המבקש אינו נמנה על מקרים אלה (השוו לרע"פ 8723/13 סולייב נ' מדינת ישראל (11.5.2014); רע"פ 9391/09 לוי נ' מדינת ישראל (1.12.2009)), מה גם שהערכאות הקודמות נתנו דעתם למכלול שיקולי הענישה הרלוונטיים, וערכו ביניהם איזון ראוי, בנסיבות העניין.

10. אשר על כן, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

ניתנה היום, י"ח בכסלו התשע"ה (10.12.2014).

שׁוֹפֵט
